
SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
21.03.2024

Sak:

Studiebarometeret 2023 - Oppsummering og oppfølging av resultater

Innstilling til vedtak:

1. Studieutvalget tar resultatene fra Studiebarometeret 2023 til etterretning.
2. Resultatene fra Studiebarometeret 2023 følges opp som beskrevet i saksfremlegget, og innarbeides i fakultetets ordinære evaluerings- og kvalitetsarbeid på de respektive studieprogrammene.

1. Innledning

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet gjennomfører Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning (NOKUT) årlig den nasjonale spørreundersøkelsen Studiebarometeret. Undersøkelsen er rettet mot alle studenter på 2. studieår på bachelor- og masterprogram og 5. studieår på integrerte masterprogram over hele Norge. Studentene blir spurt om hvor fornøyd de er med sitt studieprogram på en skala fra 1 til 5 poeng - hvor 5 er mest fornøyd/mest enig. Om lag 29 000 studenter har svart på undersøkelsen som ble gjennomført i oktober/november 2023, noe som utgjør en samlet svarprosent på 40,0 %, mot 39,5 % i 2022 (den har tidligere år variert mellom 41-48 %). Ved UiT var samlet svarprosent i 2023 46%, mot 47% i 2022.

For studieprogrammene ved Det juridiske fakultet har svarinngangen i undersøkelsen vært svært forskjellig med tanke på antall respondenter. For Law of the Sea – master (M-LAWSEA) vises studieprogrammet på Studiebarometerets nettsider¹ som at undersøkelsen har hatt 13 respondenter, noe som utgjør 43% av studentgruppen. Dette er imidlertid tall hvor respondenter fra 2022 inngår, og svarinngangen er dermed så lav at Studiebarometeret ikke publiserer rapport for studieprogrammet. For Studiebarometeret 2023 er det derfor ikke tilgjengelig data for M-LAWSEA, og studieprogrammet vil derfor ikke bli kommentert spesifikt i dette saksfremlegget.

¹ https://studiebarometeret.no/no/student/studieprogram/1130_m-lawsea-tromso/tidsserie

For Rettsvitenskap – master (IMA-JUS) var det i 2023 179 respondenter². Dette tilsvarer en oppslutning på 57%, mot 54,4% i 2022 for studieprogrammet. For tilsvarende masterprogram ved andre universitet hadde UiB en svarinnngang på 39,5%, mens UiO hadde 19,4%. For sistnevnte studieprogram var dermed svarinngangen så lav at resultat ikke vises på Studiebarometerets nettsider, og i denne saken vil derfor bare resultat fra master i rettsvitenskap ved UiB bli benyttet der det er hensiktsmessig å sammenlikne resultater for aktuelle spørsmålbatterier.

For Environmental Law – master (NOMPEL) var det i 2023 14 respondenter, noe som tilsvarer en svarinnngang på 66,7%. Foruten at dette er en høy svarinnngang sammenliknet med de fleste andre studieprogram ved UiT, er 2023 det første året studieprogrammet har tilstrekkelig svarende til at resultat vises i Studieprogrammet.

Det er usikkert hvilken betydning aktuelle søkere og andre utenfor sektoren tillegger studiestedenes resultater på Studiebarometeret, men siden skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten er en nasjonal styringsparameter, med resultater i Studiebarometeret som nasjonal målestokk, er det all grunn til å kommunisere bredt ut de i hovedsak gode resultatene for studieprogrammene våre. UiT vektlegger å være tidlig ute med å publisere positive resultater for våre studieprogram både som nyhetssaker i sosiale medier og på UiTs nettsider, slik at våre studiers posisjon i undersøkelsen trer tydelig frem overfor mulige søkere, samarbeidspartnere og andre eksterne. Studiebarometeret er imidlertid en svært generell undersøkelse om *opplevd* studiekvalitet. I vurderingen av resultatene er det derfor lagt til grunn at undersøkelsen først og fremst er egnet til å danne utgangspunkt for videre dialog med tillitsvalgte studenter, avdelingsledere og programansvarlige, for slik å ytterligere kvalifisere hvordan resultatene fra undersøkelsen bør forstås, identifisere hovedområder hvor fakultetet vil ha særlig fokus på å imøtegå nærmere identifiserte utfordringer, samt drøfte mulige oppfølgingstiltak. Det videre arbeidet med utvalgte funn fra Studiebarometeret vil skje i vårens dialogmøter og den årlige saken for SU om avdelings- og studieprogramevaluering, og vil deretter eventuelt gjenspeiles i reviderte versjoner av studieprogrammenes utviklingsplaner.³ En nærmere beskrivelse av dette oppfølgingsarbeidet presenteres avslutningsvis i saken.

2. Studiebarometeret 2023

NOKUT har siden oppstart av Studiebarometeret lagt vekt på å bruke samme spørsmålbatteri fra år til år. Spørreskjemaene har likevel blitt endret av NOKUT på enkelte områder, eksempelvis ved å inkludere spørsmål relatert til på koronapandemien og introdusere spørsmål om fysisk læringsmiljø og infrastruktur, inspirasjon, digitale verktøy og nettbasert undervisning. I 2022 ble det også lagt til spørsmål om hvor studentene fikk informasjon om undersøkelsen og hvorfor de valgte å svare på den. Følgende endringer ble gjort i spørreskjemaet for 2023:

- De spørsmålene som ble lagt til i 2022 ble tatt ut (bruk og bidrag fra digitale verktøy, informasjon om undersøkelsen og hvorfor studentene svarte på den).
- Det ble lagt inn nye spørsmål om valg av studiested og studieprogram, bruk av kunstig intelligens og gjennomføring av studieprogrammet.

² 99 svar på 2. avdeling, 80 svar på 5. avdeling

³ Det er ved UiT besluttet at årlige studieprogramrapporter fra og med studieåret 2023/2024 skal erstattes med rapportering på resultater av individuelle utviklingsplaner for studieprogrammene. Rapporteringen vil da være på i hvilken grad utviklingsplanene er realisert.

Et utvalg av resultatene fra undersøkelsen presenteres i denne saken. Tidligere år har resultatene vært sammenliknet med historiske tall, samt resultatene fra masterprogrammene i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen (UiB) og Universitetet i Oslo (UiO). Dette lar seg ikke gjøre på samme måte for resultatene for 2023, fordi UiO ikke har hatt nok svarende studenter på sin master i rettsvitenskap til at resultatene vises i Studiebarometeret. Det har dermed vært mindre aktuelt å sammenlikne bredt resultatene for de største studieprogrammene innen rettsvitenskap nasjonalt i denne saken. I saken har det tidligere også vært presentert en bred og oppsummerende sammenlikning av resultater for egne studieprogram omfattet av undersøkelsen. Også dette har blitt mindre aktuelt, siden master i havrett (LLM) ikke har hatt nok svarende til at resultatene vises i Studiebarometeret. Fokus har derfor blitt endret i denne saken fra å presentere en bred og oppsummerende sak, til å binde sammen tilgjengelige resultat for fakultetets egne studieprogram med øvrig arbeid med utdanningskvalitet gjennom årlig evalueringssak og utviklingsplaner vedtatt høsten 2023. I sistnevnte har særskilte områder/tematikker fått særlig oppmerksomhet, og det har derfor vært naturlig å se nærmere på disse i slik de er tematisert i Studiebarometeret. Ved å binde sammen informasjon om særskilte fokusområder gjennom både resultat fra Studiebarometeret, fakultetets nettskjema for undervisningsevaluering og andre aktuelle kilder, er det grunn til å anta at analyse og vurdering av tiltak på disse utvalgte områdene vil bli godt fundert. Dette vil igjen bidra til at tiltakene utformes hensiktsmessig og realistiske, og at de vil sette større avtrykk i organisasjon og studiehverdag enn tiltak basert på en isolert gjennomgang og oppsummering av data fra Studiebarometeret.

For en fullstendig oversikt over resultater som kommenteres i saken, vises det til vedlegg (1-5) hvor resultatene fra undersøkelsen for IMA-JUS, NOMPEL og UiT som institusjon fremkommer i sin helhet, samt nettstedet [Studiebarometeret.no](https://studiebarometeret.no).

3. Utvalgte områder/tematikker

3.1 Studentaktivitet

3.1.1. Overordnede observasjoner

I utviklingsplan for IMA-JUS er studentaktivitet i undervisningen ett av fokusområdene for perioden 2023-2026, med motiverte studenter som deltar aktivt i undervisningen som hovedmålsetting. Fokusområdet er videre delt inn i følgende delområder:

- Styrking av studentaktivitet gjennom tiltak særskilt rettet mot fagmiljøet
- Styrking av studentaktivitet gjennom utvikling av digitalt læringsmiljø og ved bruk av digitale verktøy
- Styrking av studentaktivitet gjennom tiltak for å trygge det psykososiale læringsmiljøet

Valget av studentaktivitet som fokusområde har sin bakgrunn i studentevalueringer og lærerevalueringer gjennom nettskjema, hvor tilbakemeldingene viser at det er gjennomgående lav grad av studentaktivitet på alle avdelinger, innenfor de fleste undervisningsformer som tilbys. Dette har blitt bekreftet gjennom dialogmøter mellom kulltillitsvalgte og avdelingsledere. I avdelings- og programevaluering for studieåret 2022-23 ([SU 34/23](#)) ble fokus på studentaktivitet trukket frem som oppfølgingspunkt for avdelingsleder på samtlige avdelinger.

Studiebarometeret har ikke eget spørsmålsbatteri med indeks for studentaktivitet, men indeksen for spørsmålsbatteriet om *Studentenes engasjement og motivasjon* viser for fakultetets studieprogram et stabilt nivå (3,8-3,9) over flere år. Dette er et resultat som ikke er like lavt som resultat fra

tilbakemeldinger gjennom nettskjema tilsier. I flere av Studiebarometerets indekser finner man imidlertid enkeltspørsmål som kan sies å være relatert til studentaktivitet og studentens syn på hvordan studiene oppleves å engasjere og motivere til aktiv deltakelse. I en sammensetning av ni av de mest relevante spørsmålsstillingene til en egen indeks (vedlegg 6), synes det som at studenter på både IMA-JUS og NOMPEL er relativt tilfreds med studiets innretning mot studentaktivitet, og at de i stort er samstemt om dette inntrykket – jf. et forholdsvis lavt standardavvik. Det skal imidlertid legges til at studentene på NOMPEL både er noe mindre tilfreds og noe mindre samstemt.

På bakgrunn av ovenstående bes Studieutvalget diskutere uoverensstemmelsen mellom lav studentaktivitet uttrykt gjennom tilbakemeldinger i nettskjema på den ene siden, og et tilsynelatende godt resultat på studiets innretning mot slik aktivitet på den andre siden. Formålet med diskusjonen er å belyse tiltak innenfor fokusområdet studentaktivitet i utviklingsplanen, eksempelvis med utgangspunkt i følgende spørsmålsstillinger:

- **Kan uoverensstemmelsen beskrevet ovenfor forklares med at studentgruppen opplever at aktiv deltakelse i undervisningen er ikke er avgjørende for å oppnå god studiekvalitet og høyt læringsutbytte?**
- **Kan vi forvente at ulike tiltak vi iverksetter for å øke studentaktiviteten, vil gi resultat i form av bedre score på spørsmål i nettskjema knyttet til aktivitet i undervisningen, eller bør vi benytte andre indikatorer for å få svar på om målsettinger er nådd?**

3.1.2. Arbeid med læringsmiljø og styrking av studentaktivitet

Studentenes læringsmiljø henger tett sammen med hvor aktive studentene er i undervisningen, og som det påpekes i utviklingsplan for IMA-JUS, vil tiltak for å trygge det psykososiale læringsmiljøet kunne styrke studentaktiviteten. Spørsmål om læringsmiljøet inngår per i dag ikke i fakultetets evalueringssystem gjennom nettskjema, og det er derfor nødvendig å se på spørsmålsbatteri i Studiebarometeret som kan knyttes til dette området. Utgangspunktet for å rette fokus i utviklingsplanen mot dette området er at studentrepresentanter i dialogmøter og andre fora peker på at et relativt høyt antall studenter er redde for å ta ordet i undervisningen, bekymret for å si noe feil, eller for å skille seg ut på en negativ måte. Videre påpekes det i utviklingsplanen at Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT 2022) har avdekket at mange jusstudenter opplever ensomhet og utenforskap, og at sammenhengen mellom et trygt, godt og kreativt studiemiljø og studentaktive læringsformer derfor ikke kan underdrives.

Som nevnt har master i rettsvitenskap ved UiO hatt for lav svarinngang til at resultat vises i Studiebarometeret, men i denne sammenhengen er det grunn til å peke på en læringsmiljøundersøkelse gjennomført høsten 2023 av Senter for erfaringsbasert juridisk læring (CELL)⁴, som viser at det blant deres studenter råder et betydelig karakterpress og en konkurransekultur som vi kan forvente også finnes ved vårt fakultet i noen grad. For både IMA-JUS og NOMPEL ligger indeksen for området læringsmiljø relativt godt an (henholdsvis på 3,8 og 3,7), og for IMA-JUS synes det å være en tendens i positiv retning – særlig hva angår det faglige og sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet. For indeksen tilbakemeldinger synes det imidlertid som at studentene på begge program gir dette området en lavere vurdering (3,5 på IMA-JUS og 3,1 på NOMPEL). Ved å sette resultatene for hver av indeksene ved siden av hverandre,

⁴ <https://www.jus.uio.no/cell/dokumentasjonsbank/laringsmiljo/rapport-laringsmiljo.html>

kan det synes som at studentene implisitt gir en relativt lav vurdering av undervisernes tilbakemeldinger som bidrag til læringsmiljøet – både det faglige og det sosiale. Dette inntrykket styrkes i noen grad av tilbakemeldingene studentene har gitt i fritekstfelt, hvor det kan spores en viss distanse mellom undervisere og studenter.

Underspørsåmålene i indeksen er imidlertid ikke formulert slik at det gir grunnlag for å trekke en direkte sammenheng mellom resultat på indeksene, og det er derfor nødvendig å undersøke nærmere hvordan studentene på programmene faktisk oppfatter at underviserne påvirker læringsmiljøet. I nærmere undersøkelser vil studentene måtte utfordres på hvilke forventninger og behov de har til underviserne, og dermed bidra til at tiltak særskilt rettet mot fagmiljøet er gode konkretiseringer av målsettingene i utviklingsplanen. Studieutvalget bes derfor diskutere aktuelle spørsmålsstillinger:

- **Hva antar utvalget er de viktigste driverne som per i dag virker for og imot et godt læringsmiljø på studieprogrammene?**
- **Hvordan skal fakultetet innhente kunnskap om hvilke forventninger og behov studentene har til fagmiljøets arbeid med læringsmiljøet?**

3.2 Yrkesrelevans, praksis og tilknytning til arbeidslivet

3.2.1 Overordnede observasjoner

For både NOMPEL og IMA-JUS synes det som at spørsmålsbatteriet læringsutbytte i hovedsak viser det samme; studentene vurderer eget læringsutbytte høyt når det gjelder evner og ferdigheter innenfor selvstendighet, refleksjon og kritisk tenkning, etc., og gjennomgående lavere innenfor konkrete forsknings- og yrkesspesifikke kunnskaper og ferdigheter. Det er imidlertid uklart for IMA-JUS hvilken sammenheng det er mellom dette spørsmålsbatteriet og batteriet om praksis, hvor vurderingene er gjennomgående høye – og da spesielt for læringsutbytte fra praksisperioden og arbeidsoppgavenes relevans for studiene. På bakgrunn av punktet ovenfor (3.1.2.) er det grunn til å påpeke at spørsmålene under praksis som gis lavest vurdering er «Hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisperioden» og «Veiledningen underveis i praksisperioden», noe som isolert sett kan tyde på at fakultetet bør vurdere nærmere tilbudet på disse områdene. I sak om evaluering av JUR-3005 Obligatorisk utplassering i praksis høsten 2022 ([SU 5/23](#)) pekes det imidlertid på at flertallet av studentene oppgir at de er meget fornøyde med den faglige oppfølgingen de har fått i praksisperioden, både praksisveileder og kontaktlærer.

Når det gjelder tilknytning til yrkeslivet tegner undersøkelsen svært forskjellige bilder av NOMPEL og IMA-JUS. Studentene på NOMPEL vurderer tilknytningen som gjennomgående svært lav (1,6-2,0), og det er grunn til å anmode studieprogramansvarlig og programmets styre om å gå inn i dialog med både studentene og øvrige samarbeidspartnere om å se nærmere på dette området. Uppsala universitet som administrativt ansvarlig institusjon for studieprogrammet har ansvar for at studieprogrammet evalueres i løpet av 2024, og vil dermed ha anledning til å belyse området. For IMA-JUS viser spørsmålsbatteriet en positiv trend, hvor samtlige underspørsåsmål gis høyere vurdering i 2023 enn i perioden 2020-2023, og ligger over nasjonalt gjennomsnitt for samfunnsfag og juridiske fag.

3.2.2. Engasjement («studenten som forsker»)

Dette området er én av hovedmålsettingene i utviklingsplanen for IMA-JUS, og som peker både på behovet for å forberede studentene til arbeid med masteroppgaven og behovet for å rekruttere til ph.d.-programmet i rettsvitenskap og videre til faste vitenskapelige stillinger ved fakultetet. I denne sammenheng er det særlig aktuelt å se nærmere på enkeltspørsmålene om (vedlegg 7):

- kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning
- egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid
- muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet.

Studentene på NOMPEL gir en høyere vurdering enn nasjonalt gjennomsnitt for juridiske fag for de to førstnevnte spørsmålene (3,5 mot gjennomsnitt på 3,4), og langt lavere for sistnevnte spørsmål (1,6). Studentene på IMA-JUS gir vurderingen 3,2 på førstnevnte spørsmål og 2,6 på hver av de sistnevnte. Her er det påfallende liten forskjell i vurderingen mellom studenter på 2. og 5. avdeling. Studentenes lave rangering av spørsmål knyttet til egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid kan ha sammenheng med at master i rettsvitenskap er et integrert masterprogram, hvor studentene ikke får erfaring med å skrive større forskningsarbeid, eksempelvis en bacheloroppgave, tidlig i studieløpet. Videre er undersøkelsen besvart av studenter på 2. og 5. avdeling, i høstsemesteret. De fleste studenter på master i rettsvitenskap velger å skrive masteroppgave i vårsemesteret. Dermed har ikke studentene som besvarer undersøkelsen hatt den obligatoriske masterundervisningen på svartidspunktet. Det bør undersøkes nærmere om studentene opplever lite progresjon på disse områdene fra studiets andre til femte avdeling. Fakultetet bør videre gå inn for å utvikle egen kunnskap om hva studentene legger i begrepene «vitenskapelig arbeidsmetode» og «forsknings- og utviklingsarbeid». Resultatet fra Studiebarometeret på dette området er imidlertid ikke overraskende, og det er fastsatt tiltak i utviklingsplanen for IMA JUS nettopp med formål om å styrke fokus på vitenskapelig metode, og ruste studentene for et større forskningsarbeid.

Det er videre et tydelig fellestrekk for begge studieprogrammene at studentene vurderer mulighetene for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet som relativt små. Dette er for øvrig noe av et fellestrekk for studieprogram innen samfunnsfag og juridiske fag, hvor snittet på dette underspørsmålet i batteriet om tilknytning til arbeidslivet siden 2020 har ligget lavt på 2,5-2,6. Studieutvalget bes derfor diskutere følgende spørsmålsstillinger:

- **Hvordan kan fakultetet innhente informasjon om hva studentene legger i begrepene “kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forsknings- og utviklingsarbeid”?**

3.3. Bruk av kunstig intelligens

I utviklingsplanen for IMA-JUS under delområde 2 om styrking av studentaktivitet gjennom utvikling av digitalt læringsmiljø heter det at

«Som ledd av vår ambisjon om å utdanne kandidater som er selvstendige og har god evne til å gjøre kritiske vurderinger, er det vårt ansvar å gi studentene en forståelse for hva god, ansvarlig og redelig bruk av slike verktøy innebærer. Det innebærer videre at fakultetet må vurdere innholdet i både undervisningsformer og vurderingsformer, og hvorvidt det er behov for å gjøre endringer i lys av slike verktøy»

Situasjonen er fremdeles den at kunstig intelligens utgjør en utfordring for dagens høyere utdanning, både når det gjelder anvendbarhet i undervisning/læring og vurdering av eksempelvis hjemmeeksamener og masteroppgaver. Utviklingen på området er imidlertid svært hurtig, noe endringen i fakultetet og UiTs retningslinjer for bruk av KI gjennom det siste året er et eksempel på. I fakultetets informasjon gitt våren 2023 i forbindelse med hjemmeeksamen ble det presisert at:

«all bruk av kunstig intelligens (for eksempel ChatGPT, eller liknende program) er i strid med selvstendighetskravet for hjemmeoppgaver ved Det juridiske fakultet, og er derfor ikke tillatt».

For våren 2024 heter det i UiTs felles retningslinjer⁵ for ChatGPT og eksamen at

«Dersom ChatGPT eller andre KI-verktøy brukes i arbeidet ditt, må du i besvarelsen beskrive hvordan du har brukt verktøyet. APA har beskrevet hvordan dette kan gjøres i henhold til eksisterende APA-stil. [Her ser du hvordan du kan referere korrekt.](#)»

Utfordringen for UiT er likevel fremdeles den samme; å utforske nye anvendelsesområder for KI og kunne bruke verktøyet på en gjennomtenkt måte, samtidig som at bruken ikke går på bekostning av studentenes læring og vurderingen av læringsutbyttet. Med bakgrunn i utviklingsplanen arrangerer fakultetet derfor et studentseminar om KI 14. mars 2024. Tilbakemeldinger i Studiebarometeret gir en antydning om studentenes bruk av KI høsten 2023, men er ikke nødvendigvis representativ for studentenes bruk et halvt år senere. Det er dermed et begrenset grunnlag for å trekke bestemte slutninger og utforme konkrete tiltak.

Når det gjelder studentenes tilbakemeldinger på området (vedlegg 8-9), synes det som at bruken av KI er ganske ulik blant studentene innen rettsvitenskap på UiT og ved UiB. Flest studenter ved UiB oppgir at de bruker KI til å oversette tekst (66%), mens tallet for UiT er betydelig lavere (22%). Dette kan ha sin primære bakgrunn i en ulik pensumsituasjon for sammenliknbare masterstudier i rettsvitenskap, hvor jusstudentene ved UiT har primært norskspråklig pensum, mens det ved UiB er pålegg om at studentene må gjennomføre deler av undervisningsaktivitetene på engelsk.

75% av jusstudentene ved UiT oppgir at de bruker KI til å forklare begreper, tema og konsepter. Dette er den nest mest hyppig brukte kategorien ved UiB (56%). Den nest mest hyppig brukte kategorien ved UiT er valgt av studenter som benytter KI som diskusjonspartner (47%), idemyldring, inspirasjon. Kun 14% av studentene ved UiB bruker KI på denne måten. Studenter ved både UiB og UiT bruker KI til å oppsummere eksisterende tekst (36-41%). Flere studenter ved UiB bruker KI til å kvalitetssikre egen tekst (48%), mot kun 30% ved UiT. 16% av studentene ved UiT bruker KI til å generere tekst, mot 25% ved UiB.

Internt ved fakultetet finnes det også forskjeller mellom studentenes bruk av KI som er verd å merke seg. Eksempelvis benytter en større andel av studentene på 2. avdeling seg av KI enn studenter på 5. avdeling og NOMPEL⁶. Dette kan ha sammenheng med at studentene på 5. avdeling har utviklet

⁵ https://uit.no/eksamen#modal_811784

⁶ Finnes i egen statistikk utarbeidet av Studiebarometeret, men som ikke angir prosenter/antall – kun relative størrelser.

større faglig trygghet og i større grad stoler på egen vurderingsevne og kunnskap, men det kan også være uttrykk for en usikkerhet for hvordan bruk av KI kan påvirke arbeidet deres, og at de derfor ikke ønsker å «risikere noe» i sitt avsluttende studieår. Videre skiller NOMPEL-studentene seg ut ved å i større grad benytte KI til å generere/skrive tekst, kvalitetssikre/redigere tekst og som «diskusjonspartner» enn studentene ved IMA-JUS. Studentene på IMA-JUS utmerker seg – og i særlig grad studenter på 5. avdeling – ved å benytte KI mest til å forklare tema, pensum, konsepter, terminologi, etc.

Som nevnt er både selve KI-teknologien, studentenes bruk av den og fagmiljøenes erfaringsgrunnlag stadig under utvikling, og virkningene på høyere utdanning vil derfor være utfordrende å forutse. Imidlertid er det grunn til å innhente så mye informasjon om teknologien og bruken av den gjennom vårsemesteret, med særlig oppmerksomhet om hjemmeeksamen. Eksempelvis vil informasjon til studenter, retningslinjer for sensur og tolking av eksamensstatistikk representere betydelige utfordringer – men også kunne være kilder til viktig kunnskap. Studieutvalget inviteres derfor i denne saken *ikke* til å diskutere særskilte problemstillinger knyttet til KI, men vil bli forelagt egen sak på et senere tidspunkt.

3.4. Konkurransen med andre læresteder som tilbyr masterprogram i rettsvitenskap

Etter at Forskrift om grader og yrkesutdanninger ble endret 01.07.2023 er det åpnet for at flere institusjoner enn tidligere⁷ kan tilby studieprogram innen rettsvitenskap på masternivå. Det betyr at UiT innen dette fagfeltet vil oppleve større konkurranse fremover, både om fagansatte og studenter. De nye studiene har imidlertid ikke vært tilbudt lenge nok til at de har inngått i materialet for Studiebarometeret 2023, slik at vi ikke kan bruke undersøkelsen til å peke på mulige sammenhenger mellom kvaliteter ved det enkelte studieprogram og hvilke faktorer søkerne vektlegger i valg av studiested/studieprogram. Årets undersøkelse har imidlertid introdusert spørsmål som dreier seg om valg av nettopp studiested og studieprogram, slik at det er noe grunnlag for å vurdere hvilke fortrinn/ulempes studentene legger UiT generelt og våre studieprogram spesielt, sett fra et søkerståsted (vedlegg 1, 3 og 10).

Valg av studiested

Når det gjelder valget av studiested synes studentene ved de femårige programmene ved UiT og UiB å være samstemt i at institusjonens faglige omdømme, det sosiale miljøet på studiestedet og studiestedets/byens attraktivitet er de klart viktigste faktorene. Det er da større forskjell i hvor mye studentene har lagt vekt på tilhold til familie/hjemsted, hvor studenter ved UiT i større grad oppgir dette som viktig enn studenter ved UiB. I og med at UiT har egen opptakskvote for studenter med nordnorsk tilhørighet synes dette å være en ventet forskjell, og studenter på 2. og 5. studieår svarer tilnærmet likt på hvordan de har vektlagt denne faktoren. Det er heller ikke uventet at NOMPEL-studentene oppgir større interesse for å bytte miljø/bo et nytt sted, da dette er bygd inn i selve studieprogrammet som fellesgrad.

Mer interessant er det at NOMPEL-studentene oppgir som en hovedfaktor at tilsvarende program ikke finnes andre steder, noe som dermed synes naturlig å løfte frem i informasjonen søkerne får om studieprogrammet. Den samme studentgruppen skiller seg også ut ved å peke på det er økonomisk gunstig for dem å studere ved UiT, noe som må antas å ha sammenheng med at de har betalt studieavgift som NOMPEL-studenter ved både Uppsala universitet (UU) og University of Eastern

⁷ I tillegg til UiT, UiO og UiB tilbyr nå også UiS, UiA og BI studier innen rettsvitenskap på masternivå.

Finland (UEF), men har unntak fra denne avgiften ved UiT. Også dette vil derfor også være naturlig å løfte frem i informasjonsøyemed, og arbeide internt på UiT for å beholde som et permanent unntak for studenter på programmet.

Valg av studieprogram

På underspørsmålene om hvor viktig de ulike punktene var for valg av studieprogram, er det faglig interesse, forventet lønn etter studiet og forventede karrieremuligheter som oppgis som de tre viktigste faktorene for både de 5-årige masterstudiene ved UiT/UiB og NOMPEL. For 5-årig master ved UiT ser det også ut til å være viktigere at studiet antas å være lettere å komme inn på, noe som samsvarer med nordnorsk tilhørighet og egen opptakskvotepågang ovenfor.

Som nevnt ovenfor har nye studieprogram innen rettsvitenskap ikke vært tilbudt lenge nok til at de har inngått i materialet for Studiebarometeret 2023, og det vurderes derfor som lite aktuelt å benytte undersøkelsen som grunnlag for å utforme konkrete tiltak for å kunne løfte frem studieprogrammene i konkurransen om søkere. Det er imidlertid liten tvil om at både IMA-JUS og NOMPEL per dags dato har et godt omdømme som må tas vare på for å kunne beholde de siste års stabile og høye søkertall. Dertil kan det synes som at NOMPELs faglige profil og økonomiske fortrinn med unntak for studieavgift for semestrene ved UiT kan være verd å løfte frem i informasjon til aktuelle søkergrupper.

3.3 Til vurdering

På bakgrunn av saksfremlegget med vedlegg bes utvalget diskutere spørsmålsstillingene som er løftet frem. Prodekan for utdanning og studieadministrasjonen vil ta med innspill som fremkommer i møtet til årlig evalueringssak som legges frem for Studieutvalget 14. juni 2024.

Signe Veierud Busch
prodekan utdanning

Kristin Lagesen
seksjonsleder

Saksbehandler:
Jørgen Ytreberg, seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Alle spørsmål IMA-JUS
- 2 Spørsmål IMA-JUS delt på 2. og 5. avdeling
- 3 Alle spørsmål NOMPEL
- 4 Alle spørsmål UiT felles
- 5 Tabeller IMA-JUS, NOMPEL og rettsvitenskap UiB
- 6 Egen indeks studentaktivitet
- 7 Spørsmål kunnskap om metode, FoU og prosjektarbeid
- 8 Spørsmål KI IMA-JUS og NOMPEL
- 9 Spørsmål KI rettsvitenskap UiB
- 10 Alle spørsmål rettsvitenskap UiB

